

וְהִלְגִּין פְּתוּכוֹ; וְכֵן הָאֵסֵל שֶׁהוּא נִתּוּן עַל גְּבֵי הַתְּנוּרָה, וְכֹוּ שְׁנֵי קְלָלוֹת, אֶחָד מִפְּאֵן, וְאֶחָד מִפְּאֵן – רַבִּי עֲקִיבָא מְטַהֵר, וְחֻכְמַיִם מְטַמְּאִין.

פירוש ברטנורא

דנטמאו ידיו ונטמא גופו, אבל ברגלו טהור, ובידו עבוד מעלה, ברגלו לא עבוד מעלה, דומיא דאוכלין ומשקין דלעיל: והלגין פתוכו. כלי שהכניס בו מי חמאת נתון בתוך ידו: וכן האסל. מוט שנותנים שני כרין בשני ראשו: וכו' שני קללות. שני כלים שהאפר נתון בהם, שקלל אחד קשור בראש המוט האחד, וקלל אחד קשור בראשו השני, והשתא האדם והאסל ע"ג תנור, והלגין והקלל שבהן המים והאפר חוץ לתנור: ר' עקיבא מטהר. שאין הכלי שבו האפר עומד על גבי התנור, ובמקום טהור הוא: וחכמים מטמאין. הואיל והאדם הנושא עומד על גבי תנור, חשבינן לכלי כאילו הוא עומד על גבי התנור ובמקום טמא הוא מונח. ואין הלכה כרבי עקיבא:

משניות מבוארות – קהתי

הטומאה לעולם. הִיָּה עוֹמֵד — הטהור לחטאת — **עַל גְּבֵי תְּנוּרָה**, וּפְשֵׁט יָדוֹ חוּץ לַתְּנוּרָה, וְהִלְגִּין פְּתוּכוֹ — והכד של המים המקודשים באפר נתון בתוך ידו; וְכֵן הָאֵסֵל — המוט שנושאים בו כדים בכתף, שֶׁהוּא נִתּוּן עַל גְּבֵי הַתְּנוּרָה, וְכֹוּ שְׁנֵי קְלָלוֹת — שני כדים שבתוכם אפר, אֶחָד מִפְּאֵן, וְאֶחָד מִפְּאֵן — קלל אחד בקצהו האחד של המוט וקלל אחד בקצהו האחר של המוט; והיה עומד האדם עם האסל על גבי התנור, והקללות הם חוץ לתנור, **רַבִּי עֲקִיבָא מְטַהֵר** — את המים המקודשים שבלגין ואת האפר שבקללות. לפי שאין הלגין או הקללות על גבי התנור, וְחֻכְמַיִם

— שהואיל והנושא את הלגין או את הקללות עומד על גבי התנור, אף הלגין והקללות נחשבים כאילו הם על גבי התנור, ונמצא האפר שבתוכם מונח במקום טמא, הלכך המים שבלגין והאפר שבקללות טמאים. אבל רבי עקיבא הולך לשיטתו, שדבר הקלוט באוויר הרי הוא כאילו הונח שם על הארץ ("קלוטה כמי שהונחה דמיו" — גמרא שבת צז, ב; עיין באורנו למשנה שבת יא, א), ואף כאן כאילו הלגין והקללות מונחים חוץ לתנור, ובמקום טהור הם ("אליהו רבא"; "תפארת ישראל"; ועיין "תוספות יום טוב" על המשנה הבאה). ואין הלכה כרבי עקיבא.

אגרות קודש

ב"ה, י"ב אלול, תש"כ

ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מו' אלול.

ובמ"ש אודות הענין הידוע, - ידוע העצה בזה להסיח דעת מזה לגמרי, ועד לאחרי [ה]חתונה בשעה טובה ומוצלחת, והיסיח הדעת אינו ענין של מלחמה עם המחשבות הלא טובות, אלא להניע את המחשבה לענין אחר, ומה טוב לעניינים של תורה ותפלה, אשר אם מעט אור דוחה הרבה חשך עאכו"כ הרבה אור, ולכן יהי בקי בעל פה לכה"פ איזה פרקים משניות ואיזה פרקים תניא, ויעבור עליהם במחשבה או גם בדבור בכל עת מצוא.

כן מהנכון אשר בכל יום חול קודם תפלת הבקר יפריש פרוטות אחדות לצדקה, וכן ישמור על שלשת השיעורים דחומש תהלים ותניא הידועים.

ובמ"ש אודות התעניות יחליף זה בתענית רצון, ז. א. שלא למלאות רצונו באכילת מאכל ערב וכיו"ב ולהחליפם בנועם ועריבות בתורה ומצותי, ובזה מובן וגם פשוט השפעה על הזולת, שעליו להביט על עצמו כשלוחו של מקום ב"ה, וכדבר משנה סוף קדושין אני נבראתי לשמש את קוני, אשר שמוש קונו הוא ע"י הפצת תורתנו תורת חיים, וקיום מצותי עליהן נאמר וחי בהם, ועליו לעשות בזה בכל מקום שידו מגעת פעם אחר פעם ובדברים היוצאין מן הלב, שאז ה"ה נכנסים ללב השומע, ואם לעת עתה לא נכנסו הרי זוהי הוכחה שאינו מדבר בלבביות הדרושה, ואדרבה באם ידברו כנ"ל בדרכי נועם אבל בתוקף, לא לבד שיצליח בהנוגע לזולתו אלא שיצליח כהנה בהנוגע לעצמו ובלבטי נפשו, והרי הימים עת רצון אשר (כמבואר בלקוטי תורה לרבנו הזקן פ' ראה ד"ה אני לדודי) אז המלך בשדה וכו' ומקבל את כולם בסבר פנים יפות וכו'.

בברכה לבשו"ט ולכוח"ט.

בשאלתו - יאמר עלינו עם הצבור ולדוד גוי אורי לאחי"ז.